

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ & ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ο ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

τοῦ πυροβολικοῦ κ. Λεβίδης μᾶς ἀποκάλυψε μ' ἓνα γρίμμο του εὐλωτότατο στὸ «*Λ-στν*» τὸν καθ'αυτοῦ ἔνοχο τοῦ δριμύτους, τῆς Κηφισσᾶς, καὶ μᾶς ἀπόδειξε πῶς τὸν κακό-τυχο ἀστυνόμῳ δὲν τὸν ἐσκότωσαν ὁ Λεόντιος, ἀλλ' ὁ κ. Βουδούρης, μὲ τὴν ὀλίγο Ταρταρικόν ρόλον ποῦ εἴπαιξε κατὰ τὴν αἰματηρὰ σκηνή.

Κ' ἔχει δίκιο ὁ κ. Λεβίδης. Ἄν δὲν ἦτανε μπροστὰ ὁ κ. Βουδούρης, ὁ ὁποῖος μὲ τὴ φωνή του καὶ τὴ ψευτοπαλαιοκρατία του ἐχρησίμευσεν ὡς καπεναντόρος Ἰσπανικοῦ ἱπποδρομίου, ἐξερεθίζοντας δύο νέους ποῦ ἐπροκίσθησαν ἀπὸ τὴν φύσιν μ' ὀλίγο θερμότητος ἀπὸ τὸ δικό μας αἷμα, οὔτε ὁ κ. Λεόντιος ὁ τόσο καλὸς κ' εὐγενὴς φίλος μας, θὰ περιφερότανε, οὔτε ὁ Τηλεγράφη, ἕνας ἀπὸ τοὺς λίγους μᾶς ἀξιοματικούς ποῦ εἶδειζε ζηλευτὴ παλαιοκρατία στὸν πόλεμο, θὰ ἐγύριζε μὲ τὸ σπαθὶ ξεγυμνωμένο γιὰ νὰ τιμωρήσῃ ἕναν ἕως τὰ χόρς φίλον του, ὁ ὁποῖος—τί νὰ τὴν κηρύσσουμε τὴν ἀλήθεια;—θὰ τὴν μετανοοῖσιν σήμερον πικρότατα, ποῦ δὲν κατόρθωσε νὰ συγκρατήσῃ τὴν γλώσσα καὶ τὸ πιστόλι του.

Ἦταν ὅμως ὁ κ. Βουδούρης μπροστὰ, ὁ ἐν λόγους κ' ἐν φαιφαιονισμοῖς ἱππότης, ὁ ὁποῖος στὴν περίστασι αὐτὴ ἐφέρθηκε κοινοβουλευτικώτατα. Δηλαδή, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά ἐσπρωξε τὸν φίλον του νὰ περιφρονήσῃ σκαιότατα ἕναν ἀξιοματικόν, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ἐξανήγκασε μὲ τὴς ἀγοριοφωνάρες του καὶ τοὺς ψευδοταρταρινισμούς του τὸν ἀξιοματικόν αὐτὸν νὰ ζητήσῃ νὰ ξεπλύνῃ μ' αἷμα τὴν βροσιά.

Κ' ἔγεινε ἡ συμπλοκή. Καὶ ἐπῆλθε τὸ ἀγριο τέλος. Κατὰ τὴν συμπλοκή ὁ ρόλος τοῦ

κ. Βουδούρη, ἦταν ρόλος θεατοῦ. Μετὰ τὴν συμπλοκή, ὁ φωνακλᾶς ἐξανηφάνηκε, κι' ἄρχισε μὲ συνεντεύξεις, μὲ διαψεύσεις καὶ μὲ διαμαρτυρίες νὰ βγάξῃ τὴν εὐθύνη ἀπὸ πάνου του—ἐτσι κάνει καὶ στὴν Βουλὴ—καὶ νὰ τὴν ρίχνῃ στὴν ρίχι πότε τοῦ ἑνὸς, πότε τοῦ ἄλλου ἀπὸ τοὺς δυὸ ἐξ ἑαυτοῦ ἀτυχεῖς ἀντιπάλους.

Κρίμα στὸ νέο ποῦ σκοτώθηκε, καὶ κρίμα στὸν ἄλλο νέο ποῦ ἀναγκάστηκε νὰ σκοτωθῇ, χωρὶς νὰ εἶν' ἐξ ἐπαγγέλματος φονιάς. Καὶ κρίμ' ἀκόμα γιὰ ὅλους ἐκείνους τοὺς δυστυχισμένους ἀνθρώπους ποῦ χάνουν τὴν ζωὴ τους ἢ γίνονται φονιῖδες γιὰ νὰ δείξουν σ' ἕναν οἰονόητο Βουδούρη—δυστυχῶς ὁ κ. Βουδούρης τῆς Κηφισσᾶς δὲν εἶνε καὶ ὁ μόνος—πῶς τὸ λέει ἡ καρδιά τους καὶ πῶς ξέρουν νὰ τιμώσουν παλαιοκρατία τὴν παρὰ αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ κ. Βουδούρης ἐτυχε νὰ εἶνε καὶ Βουλευτής, δὲν ἔμπορεῖ νὰ εἰπῇ κανένας ὅτι κι' ὁ φόνος τῆς Κηφισσᾶς ἔχει ὅλα τὰ δικαιώματα νὰ περάσῃ στὸ παλιότατο τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ; Γιὰ ἐξετάστε βαθύτερα τὸ πρᾶγμα, καὶ θὰ δῶτε πόσο δίκιο ἔχουμε.

ΑΥΤΟ

ἐζητοῦσαν οἱ ἐρίφηδες. Τὸ εἶπε δὲ κ' ἕνας ἀπὸ τοὺς δικούς τους:

— Νὰ ἐπιβάλλῃ ἡ Κυβέρνησις τὸ κράτος τοῦ Νόμου!

Δηλαδή νὰ διατάξῃ ἡ Κυβέρνησις τὸν στρατὸ νὰ χτυπήσῃ. Νὰ τὸν βάλῃ νὰ πνίξῃ μὲ τοὺς γράδες τὸ κίνημα τοῦ Πύργου καὶ τῆς Μπαρμπάσαινας.

Αὐτὸ ἐζητοῦσαν. Σ' αὐτὸ ἀγωνίζοντοσαν νὰ σπρώξουν τὴν Κυβέρνησις. Κ' ἐπειτα νὰ βγῶν, ὅπως ἐβγήκαν καὶ στὴν ὑπόθεσι τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ νὰ φωνάξουν πῶς ἡ Κυβέρνησις δολοφονεῖ τὸν λαόν.

Μωρ' εἶδατ' ἐκεῖ ἐξυπνάδα μιὰ φορὰ! Μόνον ποῦ δὲν μᾶς εἶπαν πῶς τὸ σχέδιο αὐτὸ τὸ ἐγκρίνει καὶ ὁ κ. Σαμφάκος, ὁ δευτέρος, μετὰ τὸν κ. Δηλιγιάννην, στύλος τοῦ Συντάγματος!

ΕΠΙΦΑΝΕΣΤΑΤΟΣ

Δηλιγιαννικὸς εἶχε τὴν αξιοθαύμαστη πραγματικῶς εἰλικρινείαν νὰ φανερώσῃ σὲ μιὰ ἀπὸ τὴς τελευταῖες συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς, τὸ πατριωτικώτατο πρό

γραμμα, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζει τὸ κόμμα τοῦ κ. Δηλιγιάννη, ὅταν βραίσκετ' ἐξω ἀπὸ τὴν Ἀρχή.

— Θ' ἀρχίσουμε τὴν ταχτική μας! ἐφώναζε. Θὰ κωλυσιεργήσουμε! Θὰ φύγουμε! ὅλοι, ἀλλὰ θὰ μείνῃ ἐδῶ μετὰ ἕνας ἀντιπολιτευόμενος γιὰ νὰ φέρῃ, κάθε ὥρα καὶ στιγμή κι' ἀπὸ μιὰ ἐνστασι ἀπαρτίας!

Καθαρώτερα δὲν ἔμπορευσε νὰ τὸ πῇ ὁ κ. Ἐπιφανέστατος. Ὁ κ. Δηλιγιάννης, ὡς ἀντιπολιτευόμενος, κωλυσιεργεῖ. φέρνει ἐνστάσεις ἀπαρτίας, ἀρπάζει τὴς σκηνίδας κι' ἄμα δὲ πῶς θὰ πάψει κανένα ἀπ' αὐτά, σκηκώνει καὶ μιὰ ἐπανάστασι.

Γιὰ τέτοιο πατριωτισμὸν—πῆτε μας στὸν Θεὸ σας!—ποῖο ἄλλο ἔθνος ἔμπορεῖ νὰ καυχῇθῃ;

ΜΟΛΙΣ

ἀνέθηκε ὁ κ. Θεοτόκης στὴν Ἀρχή, ἕνας φίλος μας, ἀπὸ τοὺς λίγους ποῦ γινώσκουν καλὰ ὅλα τὰ μυστήρια τῆς Ρωμυλίας πολιτικῆς, ἐχρησμοδότης:

— Ἄν θέλῃ νὰ κρατηθῇ ὁ κ. Θεοτόκης στὴν Ἀρχή, τὸ πρῶτο ποῦ ἔχει νὰ καυῇ εἶνε νὰ ἐξορίσῃ τὸν κ. Δ. Δηλιγιάννην.

Τα πράγματα δυστυχῶς ἐπεκρίθησαν τὸν χρησμόν του. Δὲν ἐξορίσθηκε ὁ κ. Δηλιγιάννης, κι' ἐκώρωσε τὸ καινόν στὴν Πελοπόννησο. Ἐσκόρπισε τόσες ὑποσχέσεις δεξιά καὶ ἀριστερά, κ' ἐκοψε τόσο χοντρές κοῦρες ὁ ἀθεόφοβος γιὰ τῆς σταρίδας τὸ μονοπόλιο, ὥστε ἔκανε τοὺς δυστυχισμένους Μωραῖτες νὰ τὸν πιστέψουν ὡς σωτήρα τους καὶ νὰ πᾶρουν καὶ τὰ ντουρέκι' ἄκομα γιὰ νὰ τὸν προστατέψουν κατὰ τῶν ἐχθρῶν του, οἱ ὅποιοι κι' ὡς προδότες τῆς πατρίδος ἐχαρκατηρίσθηκαν.

ΣΦΑΛΙΑΡΟΣ

Ἡρωϊκώτατος κατὰ τοῦ γένους ἔθιμου τῆς μονομαχίας, τοῦ παραχαιολογηθέντος τῶν χρόνων καὶ στὴς ἡμέρες μας, ἦταν ἡ στάσις ἡ προσημνη καὶ ἡ παλαιοκρατία τοῦ υπολογιστοῦ τοῦ πυροβολικοῦ κ. Βλάση, ἀπέναντι ἑνὸς καρίου, ὁ ὁποῖος γιὰ φύλλον πῆδημα τὴν ἐπροκαλεσε.

— Δὲν μονομαχῶ, εἶπε. Ἄν εἶμαι παλαιοκρί, τὸ ἀπέδειξα στὸν πόλεμο, μπροστὰ ἐστὸς ἀνωτέρους μου. Ἄν φοβούμαι τὴν μονομαχίαν, τὸ δέειξαι τρεῖς φορές ποῦ μονομάχησα. Κι' ἂν μὲ ποῦν κ' ὕστερ' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ δειλό, δέχομαι τὸν τίτλο κ' ἐξακολουθῶ νὰ κυττάζω τὴν δουλειά μου καὶ τὸ καθήκον μου.

Ἦτσι μιλοῦν τὰ ληθινὰ παλαιοκρί. Οἱ Ταρταρινοί, οἱ κωδοικοποιήσαντες τὴς περιφημίας «ἔνευ ἀποτελέσματος» μονομαχίας, θὰ τὸν ποῦν δειλό. Οἱ φρόνιμοι ὅμως ἔχουσιν ὅτι τοῦ σφίξουν τὸ χέρι καὶ θὰ τὸν συγχροῦν, γιὰτ' εἶχε τὸν ἥρωισμὸν νὰ δώσῃ μιὰ τόσο δυνατὴ σφαλιάρα στὸν Ταρταρινισμό, τοῦ ὁποῖου μιὰ ἐκδήλωσις εἶνε κ' οἱ Ρω-

πολεμῆται τὴν «Νότον Ἀβουλίαν», γιὰ νὰ πῶ κ' ἐγὼ μαζὶ μὲ τὸν κ. Ραχᾶ καὶ τὸν Πλούταρχο, ὅτι «θα πᾶμε πρὸς τὰ ἑμπρός, μετὰ τὴν γλῶσσα τῶν ἀρχαίων, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀνατροπῆς τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι ἐσέβοντο τὴν ἀπλή καὶ ἀπείρητο Λογική, ἥτις τοὺς ἐσυνήθιζεν ἐνωρίστα νὰ ἔχουν ἰδέας σαφεῖς καὶ καθαρὰ καὶ νὰ κρίνουν ὅρθα τὰς συνήθειαι πεποιθήσεις τῆς ζωῆς». Κατὰ δυστυχίαν ὅμως οὔτε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο γίνεται. Τοὺς ἀρχαίους συγγραφείς, καθὼς τοῦλάχιστο δείχνουν τὰ πράγματα, οἱ περισσότεροι γραμματισμένοι Ἕλληνες τοὺς ἀντικρύζουν μόνον ὅσο πηγαίνουν σκολειό' ὕστερα καταντοῦν γι' αὐτοὺς κατὰ ἄγνωστο καὶ σὰν παραμῦθον. Δὲν εἶνε λίγη ἀφορμὴ κι' αὐτὸ γιὰ νὰ πᾶσιν τὴν ἀρρώστια τῆς Ἀβουλίας οἱ περισσότεροι φιλόλογοί μας. Τὸν καιρὸ ποῦ τὸ μυαλὸν μπόρει νὰ νοιώσῃ τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα, οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς καταφρονεῖται ἀπ' τοὺς νέους σοφοὺς καὶ φιλοσώφους, ποῦ γι' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν αἰτίαν πελαγώνουν πρὸ πάντων στὴ γλῶσσα ποῦ γράφουν. Ἄν ἡ μελέτη τῶν ἀρχαίων ἦταν ἡ πρῶτη φροντίδα τῶν σημερινῶν λογοφίλων κατὰ τὸ Ζήνωνα, βέβαια κ' ἡ φιλολογία μας θὰ ἦτανε πρὸ Ἑθνικῆς καὶ πρὸ ἀληθινῆς. Καὶ γι' αὐτὸ δὲ μπόρῳ νὰ λησμονήσω ἄκομα τὴ λύπη ποῦ ἐννοιωτα, ὅταν κάποτε εἶδα στὴν «*Τέχνη*» νὰ γράφει ὁ κ. Παλαμᾶς κάπως ἐπαινετικὰ γιὰ τὸν κ. Ἐπισκοπόπουλο, πῶς «διαβάζει, ὅταν τοῦ παρουσιαστῇ ἀνάγκη, τοὺς μεγάλους κλασικοὺς πάντα σὲ φραγκικὰ μεταφράσματα!» Νὰ γράφει αὐτὰ ὁ

κ. Παλαμᾶς, ποῦ κλεῖ τότε ἀρχαία ψυχὴ μέσα του, τόσο ἀρχαῖον πνεῦμα, κι' ὅτι καλῆτερο ἔχει γράφει νῦν ἀκριβῶς μιὰν ἀρχαιοπρεπὴ τέχνη; Καὶ δὲ βρῆκεν, ὅτι ἡ γλωσσικὴ ἀκαταστασία τοῦ κ. Ἐπισκοπόπουλου καὶ τῶν ὁμοίων του ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς στήν ἀγνοία τῶν ἀρχαίων.

Πολὺ ζωντανότερα τὰ βλέπουμε αὐτὰ στὴ σύγχρονη ποίησι. Οἱ περισσότεροι σύγχρονοι ποιητὲς μας, καλοὶ ἢ κακοί, ἔχουν σὲ μεγάλον βαθμὸν τὴν ἀδυναμίαν αὐτῇ, νὰ μὴν μποροῦν νὰ βλέπουν καθαρά ὅ,τι φανταζοῦνται πῶς αἰσθάνονται γιὰ νὰ μᾶς τὸ μεταγγίσουν στὸ πνεῦμα μας μὲ μιὰ δύναμη, ποῦ νὰ μᾶς κάνει νὰ κρατήσουμε βαθειὰ μέσα μας ὅ,τι μᾶς λένε, μὲ τὴς διάφορες ἐκδηλώσεις τῆς τέχνης τους εἴτε ρωμαντικῇ εἴτε αὐτῇ, εἴτε μονάχα μορφικῇ, εἴτε συμβολικῇ, εἴτε ἀπροσδιόριστῃ.

Δὲν ἔχουμε νὰ κουραστούμε πολὺ γιὰ νὰ τὸ ἰδοῦμε αὐτό. Πάρτε ἕνα ὁποιοδήποτε ποίημα ἀπὸ τοὺς νέους ποιητῆς, ποῦ μποροῦν νὰ πάρουν τὸ ὄνομα αὐτό, καὶ θὰ δεῖτε πόσο πολὺ λίγο τὴς περισσότερες φορές μᾶς κάνουν νὰ νοιώσουμε κατὰ νὰ σπαράξῃ μέσα μας ἀπὸ τὴ συγκίνηση τῆς ἀληθινῆς τέχνης, τῆς φανερῆς εἰλικρινείας. Ὅ,τι μᾶς τραγουδοῦν, μᾶς δέχεται ἀμέσως σὰν κατὰ ξένο καὶ λίγο ψεύτικο. Πρὸ πάντων δὲ μπορούμε νὰ βροῦμε μέσα στὰ διάφορα ποιήματα τοῦ ἴδιου ποιητῆ τὴν προσωποποιότητά του, τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀτόφιο, τὴν ἀληθινὴ ψυχὴ του, τὸ χρώμα του. Καὶ τοῦτο, γιὰτ' ἀπὸ τὴν ἐπιδρασίαν καὶ τὴ μίμηση οἱ περισσότεροι ποιητῆς προτιμοῦν τὴς πρὸ πολλὰς φο-

ρὲς τὴν καθάρην ἀντιγραφὴν εἴτε στὴν ὑπόθεσιν, εἴτε στὴν ἐκτέλεσιν, εἴτε στὴς ἰδέας, εἴτε σὲ τῆς ὁλίκερους. Μποροῦν νὰ μᾶς λένε ὅμοια πράγματα μ' ὅμοια ὅροι, μὲ ὅμοια λέξεις, μὲ κάποια δύναμη, μὰ δὲ μποροῦν καὶ νὰ μᾶς συνεπάρουν στὸ δρόμο τῆς φαντασίας τους, στὸν ἐνθουσιασμό τους, στὸ μεθύσι τους, γιὰτ' εἶνε ὅλ' αὐτὰ πρὸ πολλοῦ ψεύτικα παρὰ ἀληθινὰ.

Κι' αὐτὸ δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ ἡ ἀδυναμία τῆς σκέψης, ἡ ἀνικανότης γιὰ τὴν παρατήρησιν, ἡ ἀπουσία ἑνὸς ξεχωριστοῦ ἐγώ, ποῦ στὴν ἐσώτερῃ ζωῇ του θὰ πλάσει τοὺς ἀληθινούς, δικούς του κόσμους καὶ στοχασμούς.

Φέρνω γιὰ πρῶτο παράδειγμα τὸν ποιητὴ Ι. Γρυπέρη, ποῦ ἔχει νὰ δείξῃ ὡς τὰ τώρα ἕνα ἔργο ἀρκετὰ σημερινόν, μὲ κάποια σφραγίδα ποιητικῇ, μὲ κάποια ξεχωριστὴ ζωή. Ὁ κ. Γρυπέρης πρωτοφάνηκε στὴν «*Φιλολογικὴ Ἐστία*» στὰ 1895 μὲ τὰ πολύκροτα σονέτα του «*Σκαρβαβαῖοι καὶ Τερρακότες*», ποῦ, καθὼς βέβαια θὰ θυμώσουν ὅλοι, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔκαναν ἀρκετὸ θόρυβον μὲ τὴν νεώτερη τέχνη τους, ποῦ σήκωσαν συζήτησες σοβαρὰς κι' ἀστείας, κ' ἔκαναν τὸν κ. Παλαμᾶ νὰ γράψῃ μιὰν ἀπὸ τὴς πρὸ ὅμοιους φιλολογικὰς μελέτες του—ἡ «*Σαφύρεια καὶ ἡ Ἀσάφεια ἐν τῇ ποίησει*». Τὰ σονέτα ἐκεῖνα φάνηκαν τότες σὲ πολλοὺς σὰν κατὰ ἀσυνείθιστο—ὅπως καὶ ἦταν—καὶ σ' ἄλλους, γέννησαν μιὰν ἀληθινὴ καλλιτεχνικὴ συγκίνηση.

ΠΡΟΚΛΗΣ Δ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

(ἀκολουθεῖ)

Ραϊκές μοιρομαχίες, που τις περισσότερες φορές μόνον υλικό για φάρσες δίνουν.

ΑΠΟ ΠΡΟΧΘΕΣ

Ο κ. Θεοτοκός με την παραίτησή του κατέκτησε τον τίτλον του ΤΙΜΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ.

Έτσι, ως Θεοτοκός τον Τίμιον, θά τον αναφέρει η πολιτική ιστορία των τελευταίων χρόνων, — η ιστορία η γεμάτη από τον βούρκο της ιδιοτελείας κι' από της Αρχομανίας τον Πριαπισμο.

Και ο τίτλος δεν είναι μικρός. Απέναντι του αρχομανούς κρονολήρου, ο οποίος δεν έδιστασε κι' εις αδελφοκτονίαν ακόμη να σπρώξει τον Λαόν για να ξαναπάρη στο τρεμουλιαρικό χέρι του τα ξεφτυσμένα γκέμια της Διοικήσεως, ανυψώθηκε αυτός μεγαλοκαρδής, τίμιος, ευγενής, ίπποτης, φιλόανθρωπος και πατριώτης και ξαναπέταξε πάλι στα σκουπίδια την 'Αρχή, για να μην αιματοκυλίστη την χώρα, για να μην ανυψώση βωμόν από πτώματα μπροστά στον 'Αρχιδημοκόπο της Καρχαλοδς.

Μας χρειάζεται Δυνατός για να μας σώση από τον γκρεμό που μοιραίως κατρακυλάμε. Τό είπαμε και τό ξαναείπαμε. Αφού όμως δεν υπάρχει ο Δυνατός, ως παρηγορούμεθα τουλάχιστο με τον Τίμιον, ο οποίος θά μας αφήσει να πεθάνουμε εν ειρήνι, ως Έθνος κι' όχι εν αλληλοσπαραγμώ, όπως τό δνειροπλεϊ και τό επιδιώκει ο γηραιός γεννήτωρ του 'Αναρχισμού.

ΗΤΑΝ

καθολοκληρία περί το να δηλώτη επίσημά τα ένα από τους κορυφαίους της αντιπολιτεύσεως, πως οι περί τον κ. Δηλιγιάννη δεν έχουν καμμία διάθεσι να ρίξουν την Κυβέρνησι.

Αυτό το ξέρουμε από καιρό. Αφού ο κ. 'Εθνάρχης έκοπίασε να πέση, δεν είχε βέβαια καμμία όρεξι να ξαναβη τόσο γρήγορα στην 'Αρχή.

Άλλος λόγος, αν τον ανέλαζαν διά της βίας, αν τον μετακόμιζαν στην 'Αρχή.

Μήπως μπορεί ως Πρωθυπουργός να κινή επαναστάσεις και να σαλιαρίζη για τό κατ'απτήμα των δικαιωμάτων του λαού;

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

(Η γνώμη των κ. κ. Πάλλη κ' 'Εφταλιώτη)

Σήμερα που τελιώνει η μετάφρασι του 'Τίμωνος, ή οποία σε λίγο βγαίνει και σε βιβλίο, δημοσιεύουμε και την γνώμη του κ. Πάλλη και του κ. 'Εφταλιώτη γι' αυτήν — μια γνώμη ή οποία έχει όλο τό κύρος, αφού προέρχεται από ανθρώπους ειδικούς, ή μπορεί να είπη κανείς, σ' αυτό τό ζήτημα.

Την γνώμη του κ. Πάλλη την διατυπώνει καθαρώτατα σ' ένα γράμμα του που έστειλε στον κ. Βουτιρίδη και του οποίου τα τελευταία λόγια ήμπορούν να χρησιμεύσουν και ως οδηγός για ότους καταγίνονται σε μεταφράσεις αρχαίων εις ξένων έργων:

15/28. 6. 1903

Liverpool.

Φίλε κ. Βουτιρίδη,

Μου έκανες μεγάλη τιμή — και μου προξένισες μεγάλη χαρά — με τη μεταφρασή σου και τ' αφιέρωσι. Η χαρά μου είχε βέβαια και προσωπική, μα έρχεται πιο πολύ από τό θάρρος που έδειξες. Γιατί, παιδί μου, αήτη ή άρετή λείπει περισσότερο από τό 'Εθνος μας τώρα εκατοντάδες χρόνια, τό θάρρος — τό ήθικόν τό θάρρος και τό φυσικόν τό θάρρος. Σε

συγχαίρουν λοιπόν έσένα, και συγχαίρουν και τον έαφτό μου που με τιμή ένα παλικάρι.

Η μετάφρασι μας άρεσε πολύ. Όπως σωστά μου έλεγε ο φίλος 'Εφταλιώτης, κατόρθωσε να διαβάζεται σαν τό πρωτότυπο και αήτο δείχνει μεγάλη τέχνη. Μή νομίσεις όμως πως έφτασες στο ξετελιωμένο. Αήτο δύσκολα κατορθώνεται από πρωτόπαιρους, μα θάν τό κατορθώσεις του λόγου σου μ' επιμονή και μελέτη. Α μ' αφίνεις να σου δώσω μια συμβουλή, είναι αήτη. Ότα διαβάσεις τό πρωτότυπο, σου παρασταίνει ο νοός σου μια εικόνα. Αήτη την εικόνα πρέπει να δώσει τό μετάφρασμα. Συχνά μια λέξη, μια συλλαβή, μια συναρμογή τη χαλνά. Ήλει τότε συλλογή, σκέψη, δοκιμή κατά κάθε γραμμή, μια ώρα, ίσως μια μέρα, ίσως μια βδομάδα. Κάνε τό απόφασι πως θά κάνεις αήτον τον κόπο. Στην αρχή θά είναι πολύ μεγάλος. λίγο λίγο θά λιγοστεύει.

Σε ασπάζομαι

Ο φίλος σου

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

Ο κ. 'Αργύρης 'Εφταλιώτης μας γράφει για την μετάφρασι του 'Τίμωνος:

«... Από τα πιο επιτυχημένα είναι ή μετάφρασι του Λουκιανού — από γυμνασμένη και σωστή ρωμαϊκή πέννα. Μας διδάσκει αυτή ή μετάφρασι κι' ένα πολύ σπουδαίον, πως ήμπορούμε να κρατήσουμε τάχα τό έθος του Λουκιανού μ' όλες τις χάρες του, κι' ως τόσο να γράφουμε σωστά ρωμαϊκά. Δοκιμήστε το αυτό με γαλλικό π. χ. κείμενο και να δώτε τί σαλάτα θά βγί. Και τί άλλο συμβαίνει αυτό παρά πως ή αρχαία κι' ή νέα είναι μίαννα και κόρη και πως ή κόρη σαν πάρη τό ήθος της μίαννας της, δε φαίνεται καθόλου αήυσικη; Άλλο είναι να βάζη τα παλιά της τα ρούχα, καθώς ήμεις κάμνουμε με την καθαρεύουσα...»

Ο 'ΝΟΥΜΑΣ,

από τό προσεχές φύλλο δεν θά πωλήται πια στους δρόμους από τοίς κ. κ. έφημεριδοπώλας, άποσυρόμενος καθολοκληρία από τό δραστηριώτατον Κεντρικόν Προκτορείον των 'Εφημεριδών, τό όποϊον εύδοκιμώτατα διευθύνει ο κ. Σπύρος Ταγγάρης, παρασημοφορηθείς μάλιστα και από την Κυβέρνησιν διά την άλτρουϊστικωτάτην δρασίν του υπέρ του 'Αθηναϊκού Τύπου.

Τό φύλλον λοιπόν θά πωλήται μόνον στα Κιόσκια των πλατειών Συντάγματος και Όμονοίας, Υπουργείου Έσωτερικών και σταθμού Τροχιοδρόμου (Όφθαλμιατρείον).

Προσεχώς θά όρίσουμε κι' άλλα κέντρα πωλήσεως.

Στις έπαρχίες δεν θάποστέλλεται καθολοκληρία. Όσοι από τις έπαρχίες επιθυμούν να λαμβάνουν τό φύλλον ήμπορούν να συνεννοηθούν απ' ευθείας με τό γραφείον του 'Νουμά, προπληρώνοντες δυό δραχμές για κάθε τριμηνίαν.

Τό διάδημά μας αυτό πιθανόν να τό εξηγήσουμε άργότερα, αν νομίσουμε άπαραίτητη την εξήγησι αυτή. Σήμερα περιοριζόμεθα να δηλώσουμε στους αναγνώστες μας ότι ο 'Νου-

μάς» θεωρεί άρκετό τον έξάμηνον ραγιαδισμό, τον όποϊον έδούλεψε στο Σουλτανάτο των Έφημεριδών, και άνακτά, επί τη συμπληρώσει της πρώτης εξαμηνίας, την έλευθερίαν του.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Φίλτατε 'Νουμά,

Υπέρ των έργων... και κατά των χρεωκοπιών...

Ο Δήμος 'Αθηναίων μετά 1—2 τετραετίας άσφαλώς θά χρεωκοπήση και κρούμεν τον κώδωνα έγκαίρως...

Κατ' αρχήν είμεθα υπέρ των έργων, άλλ' υπέρ των σκοπίμων έργων και ούτω να έννοούμεθα:

Τί έγένητο κατά την τελευταίαν τετραετίαν... άπέραντος επέκτασις του σχεδίου της πόλεως... δηλαδή νέοι δρόμοι, φωτισμός παντού και λοιπά... δεν θέλομεν να ήπονυήσωμεν, ότι ταύτα έγέγοντο προς δημιουργίαν οικόπεδων και προς βλάστην της κυρίας πόλεως...

Δηλαδή, του λοιπού, ο Δήμος θα φροντίζη, θά έξοδεύη και δι' άνόπασχτον πόλιν, και διά την πόλιν των 'Αθηνών.

Άλλά διά την κυρίως πόλιν των 'Αθηνών τί έγένητο; Αύξησις του ύδατος 4—6 οκάδας μετά δαπάνην εκατοντάδων χιλιάδων και τό κατ'έρεγμα και όλίγη καθαριότης.

Άλλά που τα σχέδια του Βακκά κλπ., κλπ. διά την κυρίως πόλιν; Που οι περιφερικοί δρόμοι της 'Ακροπόλεως; Που οι ύπόνομοι, όδοστρωσίς και λοιπά;

Φροντίζομεν διά 5—10 χιλ. οικόπεδούχους και χανταμώνομεν 150 χιλ. οίκονομικώς, υπό έποψιν υγείας, μέλλοντος της πόλεως κλπ.

Ζημιόνομεν τα συμφέροντα 150 χιλ. ανθρώπων και φροτίζομεν διά 5—10.

Η πόλις να διαίρεθι α') εις την κυρίως πόλιν, β') εις τα προάστεια και γ') εις τα οικόπεδα.

Πρώτα διά τας 'Αθήνας... και έπειτα διά τα οικόπεδα...

Και σ' αυτήν την πρόβλεψιν έπescen ο κ. Δήμαρχος έξω φοβερά... και θά μάς ένθυμηθι. Μετά 1—2 τετραετίας θά ιδι τό όλον έργον του, δι' ό έπαίρεται και την καταστροφήν ήν φέρι εις τους 150, οίτινες, άναμφιδόλως, ταχέως θά του τό πληρώσουν.

Ο Δήμος δεν θά έπαρκι εις τό μέλλον να κατασκευάζη δρόμους, να συντηρη, να έχη φωτισμόν και στα χωράφια... εις άραιότατον πληθυσμόν, του δίδει δηλ. μελλούσας υποχρεώσεις άνευ λόγου, προς όφελος των οικόπεδούχων, προς ζημίαν πάντων των άλλων πολιτών και χαντάκωμα της πόλεως.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

ΕΞ ΦΑΛΗΡΟΥ Κ' ΕΚ ΟΙΤΥΛΟΥ

Φίλτατε 'Νουμά,

Ο κουλουρτζής εκείνος που διαλαλει κατω στis Τζιτζιφίς, στην διασταύρωσι του Τροχιοδρόμου, τόσον μελωδικά τα έξ Πειραιώς κ' έξ Φαλήρου κουλούρια του, κ' οι στρατιώτες εκείνοι πουχουν γραμμένα με μελίδι σ' έναν από τους έσωτερικούς τοίχους του Πολυτεχνείου τό περίφημον «έκ Οϊτύλου κ' έκ Αίγίου καταγόμενος» άποδείχνουν όλοφάνερα πόσο γελοίους μάς λάνει ο δασκαλισμός.

Την πρώτη φωνή, την έξ Πειραιώς, θά την